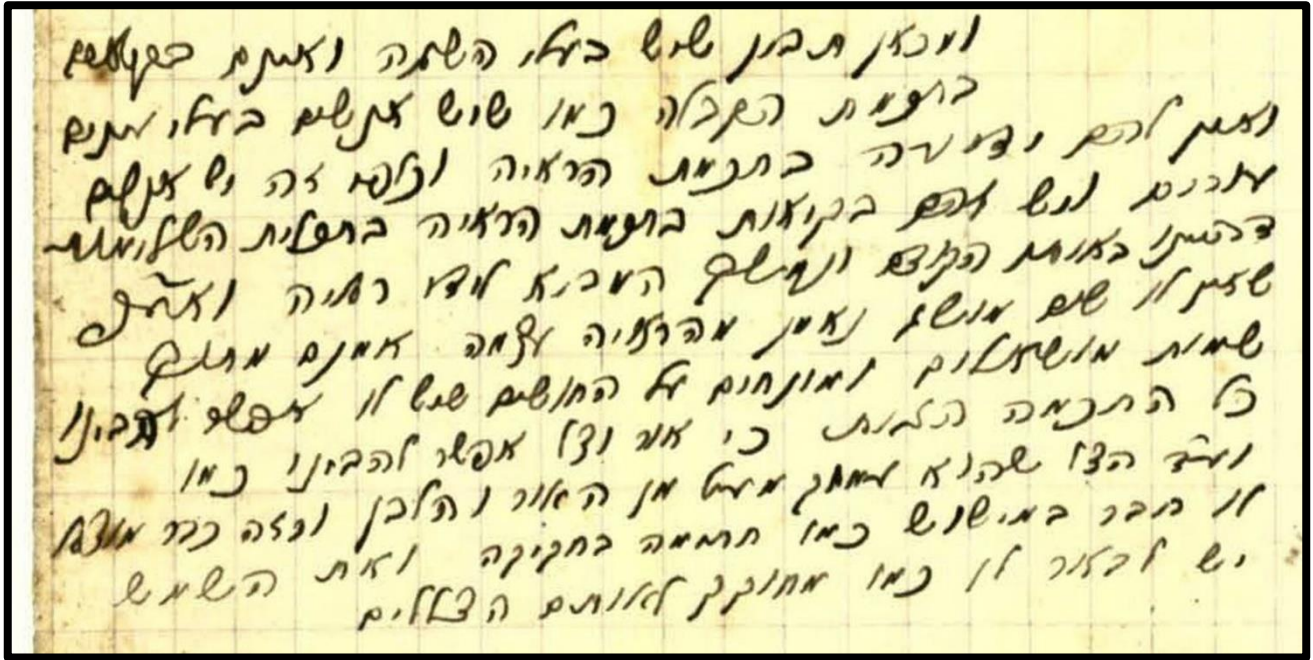

נשמת ההיכל

עצם כתב יד קדשו של רבינו מרן בעל הסולם ותלמידיו זיע"א, שלא ראו אור מעולם

ברכות ותודות למכון "אור הסולם" ולעומדים בראשה על אדיבותם בהגלות כתבי הקודש

הקטע ממאמר השמות המופשטים

ומכאן תבין, שיש בעלי השגה, ואינם בקיאים בחכמת הקבלה. כמו שיש אנשים בעלי עינים, ואין להם ידיעה בחכמת הראיה. וכלפי זה, יש אנשים עוורים, ויש להם בקיאות בחכמת הראיה בתכלית השלימות, דהיינו, באותו הקודם ונמשך המביא לידי ראיה. ואע"פ שאין לו שום מושג נאמן מהראיה עצמה, אמנם מתוך שמות מושאלים ומונחים על החושים שיש לו, אפשר להבינו כל החכמה הזאת. כי אור וצל אפשר להבינו כמו ועל דרך הצל שהוא עמוק מעט מן האור והלבן, וכזה כבר מוצא לו חבר במישוש, כמו חתימה בחקיקה, ואת השמש יש לבאר לו, כמו מחוקק לאותם הצללים.

(קטע ממאמר השמות המופשטים שיופיע בספר מאמרי הסולם ב')

חברים יקרים אור הסולם עומדת בפני קשיים תקציבים ועומדת לעצור את פעילותה, אנו קוראים בקריאה נרגשת לכל הנהנים מפעילותה לתמוך בהוראת קבע או באופן חד פעמי כדי שנוכל להמשיך ולשרת את כלל הלומדים. (ניתן ליצור קשר בטלפון 050-4194229)

מתיקות נשמת התורה

מאמר שבועי בדרך תורת מרן רבינו הקדוש בעל הסולם זי"ע"א

פרשת ראה ה'תשע"ח

תיקון השטות שהוא עניין העלאת כח הבחירה לשורש וגילוי שהש"ת עשה עושה ויעשה לכל המעשים

המאבד מה שנותנים לו. ששטותה הוא אחד שלא יודע להחשיב דברים, שהעומק הוא שאין לו את כח הראיה שבנפש, הכח להחשיב דברים. שזה עניין השוטת, שאין לו דעת. וחז"ל אמרו על החוטא 'אין אדם חוטא אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות'. כי החוטא הוא שטות ברוחניות, שמאבד ולא מחשיב את הנשמה ששורה עליו.

הבחירה האמיתית הוא לבחור שהכל ה' עושה

ועניין הראיה, שהוא הכח להחשיב את הדברים, זהו ממש ענין החכמה. כי ראייה כנגד חכמה. והפסוק אומר 'כולם בחכמה עשית, מלאה הארץ קנין'. היינו, כשאדם זוכה לסוד הראיה של הקדושה, אז הוא מחשיב כל דבר, אפילו דברים שנראים סתירות בהשגחתו

יתברך. ואז רואה איך כל מה שיש בבריאה הכל זה קניין של ה', ואין סטרא אחרא. וזהו 'כולם בחכמה עשית' אזי רואה ש'מלאה הארץ קנין', שכל הארץ הוא קניינו של הש"ת. ואז, בכח הראיה הזו והחכמה הזו, נדבק ב'אנכי ה' אלוקיך', שרואה שהכל הוא רק אנכי ומחזיר את כח הבחירה לשורש שזה הבחירה האמיתית של האדם, לחזור לשורש. כי בשורש אין טוב ורע, אלא הכל טוב. ורק בבריאת העולם, בהשתלשלות העולמות, נתגלה כביכול שיש מציאות של רע. והאדם, ע"י כח החכמה שבו, מחזיר ומעלה את העולמות לשורשם, שזוכה להשגה של 'אנכי ה' אלוקיך'.

כל אחד יגלה אצלו את המעין שהוא אור החכמה שמתקן את כל השטותים ועקמומיות וקושיות על ה'

וזוהו פירוש הפסוק, שכתוב לעתיד לבא 'מעין מבית ה' יצא והשקה את נחל השטותים'. שהמעין זהו סוד החכמה העליונה שמאחדת את כל ההפכים, והוא משקה את 'נחל השטותים'. את השטות הפך חכמה, השטות שגורמת לאדם את חוסר החשיבות של מעשי ה' בעיניו. כי אומר שמעשי ה' רעים וזרים. וזה בא לו מחמת שלא יודע להחשיב ואין לו את כח הראיה. וע"י המעין, שזה שפע החכמה, מעלה את השטות לשורש. וזה עניין שמצינו אצל דוד המלך, ששאל את הש"ת למה ברא שטות בעולם, עד שראה שניצול ממוות ע"י השטות. כי ידוע שהיה אצל מלך פלישתים ואמרו לו 'הנה דוד מלך הארץ'. ואז התחיל לעשות שטויות והוריד ריר על זקנו. ועל זה נאמר בפסוק 'לדוד בשנותו את טעמו לפני אבימלך ויגרשוהו וילך'. שדוד המלך קיבל את הסוד של העלאת השטות לשורש כ"ל, שה' ברא את הטוב ואת הרע, שזה החכמה והשטות. וצריך להעלות את השטות לשורש, שזהו מעין מבית ה' יצא כ"ל. וזה קשור לעניין ה'טעם', כי החכם אומר כל דבריו בטעם והוא טועם טעם ה'. ודוד זכה להעלות את השטות לשורש, שזה המקום של הטעם. וזה הפירוש 'בשנותו את טעמו'. 'שנותו' הוא לשון שניים, שעשה שני טעמים. שגם מהשטות עשה חכמה וטעם. וזה גם עניין שהזוה"ק אומר על רש"י שמבשל תבשילים מתוקים ומבושמים לשכינה, וזהו שכתוב על דוד המלך, שהיה 'טוב רואי'. שזכה לסוד של הראיה, שהוא הכח להחשיב כל דבר כ"ל. שזה סוד הברכה המעלית את הקלה והשטות לשורש ומתגלה ש'אנכי ה' אלוקיך'.

עשרת הדברות משלימות את עשר מאמרות

וכן זה גם עניין הקשר בין מעשה בראשית לעשרת הדברות. כמו שאמרו חז"ל 'יום השישי, שכל הבריאה בכתה ליום ו' בסיון, קבלת התורה, כי במעשה בראשית אז התגלה בעולם הרע והטוב שזה כח הבחירה ונגזר האור של החכמה שהאיר. כי כשהאור הזה מאיר אין שום הפכים. ועל כן היו כ"כ הרבה חטאים, דור המבול והפלגה, זה הכל מחמת גניזת האור. והתפקיד שלנו הוא כ"ל, להיות עם חכם ונבון, בחינת גילוי מעין מבית ה', להחזיר את הבריאה לשורש, לגלות את האור שנגזר. וזה ע"י לימוד התורה מתגלה האור וחוזר השטות לחכמה ומתגלה השעשועים העליונים, תכלית הבריאה. שבת שלום לכולם.

סוד הבחירה כדי לגלות שעשועים וצחוק

'ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה וגו'. ובספר דעת זקנים לבעלי התוספות פירשו וזה לשונם "ראה – זה אני אומר לך שתבחר, בחר לך באותו שאמר אנכי ה' אלוקיך". והיינו, שהש"ת נתן לעם ישראל את סוד הבחירה בין טוב לרע, שזה סוד המחלוקת שהתגלתה ביום השני למעשה בראשית וכן מזה השתלשול המחלוקת בין טוב לרע בין היצר הטוב ליצר הרע בין הרצון להשפיע לרצון לקבל וכן מזה משתלשל כל הגלויות והמלחמות בכלל ובפרט. והטעם הוא, שהש"ת רצה לגלות את סוד השעשועים שעניינו החדוה והתענוג המיוחד שיש כשיש אחדות בין הפכים כמו שרואים בגשמיות שאדם

מתענג מאד מעניני פלא של איחוד הפכים שלא יכולים להיות מוסברים בשכל. וכל הבריאה היתה עניין של גילוי החסרון, שהוא הרצון לקבל, שהוא הפכי לאור לגמרי. כי האור כולו להשפיע והכלי כולו לקבל. שזה יצר מציאות של דין. כי על אגואיזם צד שורה דינים, שזה עניין של קללה ויחד עם זה התגלו כל מיני הפכיות שבועלם. ובסופו של דבר יתגלו השעשועים הגדולים בגילוי השגחתו יתברך, לראות איך הקללה הוא ברכה, שעל ידי זה יתגלה טובו יתברך ביותר וכמו המשל שהביא בעל הסולם במכתב שהיה מלך שרצה לנסות את נאמנות של עבדו מה עשה שלח שר

אחד מאוהביו להתחפש לדמות משחית נורא עם כלי זין כאילו רוצה להרוג את המלך וכך עשה ואוהבו של המלך ראה את המשחית הזה ונלחם בו בחרוף נפש כדי להציל את המלך ופתאום הסיר השר שהתחפש את המסכה וכולם פרצו בצחוק על הצגה המשעשעת. כך גם כל ההפכים והעבירות והיסורים הם הצגה כדי לבדוק את הנאמנות שלנו ובסוף יתגלה השעשועים הגדולים.

הגילוי של אנכי ה' אלוקיך האבת האב לבנו וצריך להאמין שבעצם הכל טוב

שזה עניין 'אנכי ה' אלוקיך'. היינו, תראה איך כל העניינים שיש בעולם, בין הברכה ובין הקללה, הכל הוא אנכי ה' אלוקיך, הכל אני עושה וזהו 'אשר הוצאתך מבית עבדים'. כי עבד זהו מדריגה נמוכה, שאז עדיין חושב שיש רע בעולם. והש"ת, ע"י שאמר לנו אנכי ה' אלוקיך, הוציא אותנו מ'בית עבדים', ממקום הבחירה בין טוב לרע, אל מקום השעשועים העליון שנראה שמה שכל הקללה הוא ברכה. וזהו העומק בדברי בעלי התוספות בפרשתינו על 'ראה אנכי', שהולך על 'אנכי ה' אלוקיך'. כי בפרשתינו הש"ת מצווה על הבחירה בברכה ולא בקללה. ועומק הבחירה הוא לבחור ב'אנכי ה' אלוקיך'. היינו, להשיג שה' עושה הכל, והכל הוא ברכה, אפילו הקללה.

סוד הראיה דקדושה המהפך קללה לברכה הוא להחשיב כל דבר

והנה קללה הוא לשון קלות, דבר קל, דבר שלא מחשיבים. וברכה הוא דבר חשוב, שצריך להצניעו. כמו שאמרו חז"ל 'אין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין'. והנה הסוד איך התורה והמצוות משפיעים על האדם בקיימו אותם, הוא כפי כמה שמחשיב אותם. היינו, עד כמה שהם אינם קלים בעיניו, אלא ההפך, הם חשובים בעיניו. סוד הברכה הוא להחשיב כל דבר שישנו, כמו שרואים אצל אלישע הנביא, שאמר לאשת עובדיהו 'כלים רקים אל תמעיטי'. כי הקדושה בנויה על עניין שכל דבר הוא חשוב. והפסוק אומר 'בבוא רשע בא גם בוז'. שהרשע מבזה את הנבראים והקדושה מחשיבה כל דבר. ומזה מסתעף גם שעובדי ה' מחשיבים כל דבר בעבודתם. והם זוכרים את דברי התנא ש'לא עליך המלאכה לגמור'. וע"כ נמצאנו שיסוד הקדושה הוא להחשיב כל דבר. וזה עומק עניין הראיה. כמו שכתוב בנביא ישעיה, שמנבא על העניין שהאדם יפסיק להחשיב את מעשה ידיו, שחושב שרק הוא עושה, בלי עזרת הש"ת, ואומר 'אשר אצבעותיו עשו לא יראה'. ומפרש רש"י מה הפירוש 'לא יראה' – 'לא יחשבו בעיניו'. א"כ, מזה אנו מבינים שראיה הוא עניין, שמחשיבים אותו. והנה חז"ל נתנו הגדרה לשטות. איזהו שטות?